

[Energiministeren]

man i et vist omfang vil kunne basere sig på tilsynsvirksomhed i andre lande.

Det er min opfattelse, at alle gode kræfter bør sættes ind på en hurtig udfyldning af lovens rammer. Herved tilgodeses et længe næret ønske fra forbrugerside om objektive og præcise energioplysninger. Samtidig vil der være skabt forudsætninger for, at dansk industri og eksport er med i første række når det drejer sig om fremstilling af energirigtige produkter.

Med disse ord indstiller jeg lovforslaget til tingets hurtige og velvillige behandling.

Chr. Christensen (KrF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om uddannelsesstøtte.

(Beslutningsforslag nr. B 17).

Jeg skal i øvrigt henvise til beslutningsforslagets tekst og de bemærkninger, som ledsager det.

Niels Anker Kofoed (V):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved på venstres, det konservative folkepartis, centrum-demokraternes og kristeligt folkepartis vegne at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en dynamisk landbrugspolitik.

(Beslutningsforslag nr. B 18).

Jeg henviser i øvrigt til forslagens bemærkninger.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel til undervisningsministeren og arbejdsministeren:

Forespørgsel [om regler, som hindrer unge i at få lære- og praktikpladser] af Palle Simonsen (KF), Bertel Haarder (V), Mimi Stilling Jakobsen (CD) og Chr. Christensen (KrF).

(Forespørgsel nr. F 5. Anmeldt 27/1 82).

Første næstformand (Ninn-Hansen):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Anden behandling af:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

(Lovforslag nr. L 8. Fremsat 13/1 82. Første behandling 20/1 82. Betænkning 29/1 82).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Torben Lund (S):

Jeg skal knytte nogle enkelte bemærkninger til det lovforslag, der her foreligger. Jeg vil gerne indlede med at sige, at vi i socialdemokratiet finder det dybt beklageligt, at vi tvinges til at omtale en bestemt persons sag her i salen. Det er en situation, som tidligere var ukendt, men takket være et bestemt partis uheldige indstilling, synes vi, til dette spørgsmål skal det nu åbenbart være almindeligt, at man ved vedtagelsen af naturalisationslove skal diskutere enkeltpersoner.

Det er jo folketetinget og dermed i praksis indfødsretsudvalget, der afstikker retningslinjerne for, hvornår en udlænding bør meddeles dansk indfødsret, og i de gældende retningslinjer indgår der en bestemmelse om, at den pågældende skal have opholdt sig uafbrudt her i landet i mindst 7 år, før dansk indfødsret i almindelighed kan meddeles. Retningslinjerne angiver derudover nogle enkelte undtagelser såsom ægteskab med dansk statsborger, personer, der er kommet hertil som børn, nordiske statsborgere, flygtninge osv.

Derudover har indfødsretsudvalget og dermed også folketetinget i enkelte konkrete tilfælde lempet i opholdsfristen på de 7 år i op til ca. 1 år, når der har foreligget nogle helt specielle personlige forhold omkring den pågældende person, hvor spørgsmålet om indfødsrets meddelelse har været af afgørende betydning for den pågældendes eksistens.

[Torben Lund]

I den sag, vi her har til behandling, har den pågældende haft ophold her i landet i knap 5 år, og ønsket om dispensation fra den gældende opholdsbetingelse begrundes med, at den pågældende derved vil få mulighed for at deltage i en ishockeylandskamp på det danske hold. En dispensation vil under de omstændigheder – og med den begrundelse – være helt klart i strid med den hidtidige praksis for meddelelse af dansk indfødsret. Derfor vil socialdemokratiet ikke støtte den pågældendes optagelse på lovforslaget.

En vedtagelse af flertalsindstillingen i sagen vil efter vores opfattelse få uoverskuelige konsekvenser, idet man vel egentlig kan sige, at den opholdsfrist på 7 år, vi hidtil har haft, ikke længere er gældende som retningslinje.

Jeg vil godt understrege, at vores indstilling til sagen naturligvis ikke er udtryk for, at vi vil genere den pågældende person på nogen måde. Den er heller ikke udtryk for, at vi ikke bakker op om dansk idræt, eller hvad man i øvrigt kunne mistænke os for. Men vi betragter det at få dansk indfødsret som noget meget alvorligt og noget vigtigt, og vi mener ikke, at det bør administreres med den tilfældighed, der her tilsyneladende er lagt for dagen fra et flertals side.

Sagen har været en del omtalt i dagspressen, og jeg har af dagspressen kunnet se, at socialistisk folkeparti med udgangspunkt i sagen her ønsker en undersøgelse af mulighederne for og også konsekvenserne af at nedsætte 7 års fristen til 5 år. Sådant en undersøgelse vil vi gerne deltage i, men vi finder nok, at man burde undlade at anvende et eventuelt resultat af undersøgelsen – og dermed ændre på retningslinjerne – indtil vi har undersøgt, hvilke konsekvenser en ændring af 7 års reglen til eventuelt 5 år vil få.

Jeg skal afvise forslaget for socialdemokratiets vedkommende.

Inger Harms (SF):

Da det er socialistisk folkepartis generelle holdning til de regler, der findes om opnåelse af dansk indfødsret, at de er for strenge, har vi ved vor holdning i denne sag taget udgangspunkt i ønsket om at nedsætte årsmålskravet, således at dette kommer i overensstemmelse med de regler, der gælder i vore nabolande Sverige og Finland. At den pågældende person, som ændringsforslaget

handler om, har visse talenter, har ikke spillet nogen større rolle for SF.

Vi finder i SF, at alle bør være lige for loven, men der findes mange eksempler på, at personer af praktiske grunde har fået dispensation. Vi har gjort os mange overvejelser i denne sag og er nået frem til, at med baggrund i vor indstilling til at få ændret reglerne har vi ønsket at medvirke til denne dispensation.

Vi kunne ønske andre ændringer i reglerne, f.eks. at samlevende på samme adresse blev ligestillet med folk, der har papir på deres samliv. Som følge af at en stadig større del af befolkningen ikke ønsker at gifte sig, finder vi det unødvendigt at tvinge netop udlændinge til at gifte sig. Vi er tilhængere af, at folketing og samfund er i trit med hinanden.

Jeg skal dog ikke undlade at bemærke, at visse partier som f.eks. fremskridtspartiet har vist endog usædvanlig stor interesse for netop denne sag. Ved gennemgang af tidligere behandlede sager kan det nok overraske, når man ser, hvilken hysterisk og dobbeltmoralisk optræden det pågældende parti tidligere har vist i sager som disse. Men vi vælger at opfatte det sådan, at fremskridtspartiet er ved at ændre holdning på dette område, og at vi i indfødsretsudvalget kan se frem til mere positive reaktioner. Jeg erindrer at have hørt medlemmer fra fremskridtspartiet tale om større hensyn til de menneskelige aspekter fremfor stive paragraffer. Det er jo ikke netop den slags tale, man er forvænt med at høre fra dette parti.

Vi håber på – også fra alle andre partier – en positiv behandling af vort forslag om ændrede kriterier for opnåelse af dansk statsborgerskab.

Dohrmann (FP):

Jeg har hørt socialdemokrater holde mange mærkelige taler heroppe, men den ordførertale, vi lige hørte fra hr. Torben Lunds side, er vel nok den mest mærkværdige, vi endnu har oplevet. Hr. Torben Lund startede med at sige, at han finder det meget beklageligt, at man skal diskutere en person ved navn her i salen. Til samtlige folketingsmedlemmer er der omdelt en skrivelse dateret den 22. januar i år, hvor vedkommende person erklærer, at han intet har imod, at hans

[Dohrmann]

sag diskuteres, så det må nok siges at høre ind under det, der hedder hyklери.

Selv om der har været skrevet meget om denne sag, er det trods alt ikke alle, der er klar over, hvad der egentlig er foregået. Da Galbraith søger dansk indfødsret og henvender sig til politiet, begår politiet den fejl, at det ikke vil udlevere et ansøgningsskema til Galbraith, fordi – som de siger – han ikke har været her længe nok. Alle her i salen ved, at det selvfølgelig ikke er politiet, der afgør, om vedkommende skal have lov til at søge, men på grund af den fejl, politiet begik, og som senere blev rettet, kommer Galbraiths ansøgning så sent ind, at ansøgningen ikke bliver behandlet, før lovforslaget går i trykken. Hverken socialdemokrater eller radikale kan vel mene, at det, at politiet har begået en fejl, skal komme en ansøger til skade. Sådan ligger landet.

Der bliver sagt, at vi tidligere er gået imod nogle indstillinger. Ja men det drejede sig om helt andre sager. Det ligger simpelt hen i, at vi vurderer i hvert enkelt tilfælde, om vedkommende også har gjort sig fortjent til at være dansk statsborger. Her har vi altså en person, som til marts har været her i 5 år, som taler flydende dansk, som har etableret sig i Danmark, og som nu til og med er blevet udtaget til at spille på det danske landshold. Derfor haster sagen. Jeg mener, at hvis man ikke vil støtte et sådant ændringsforslag, så er man simpelt hen langt ude.

Særlig de radikale, fru Janne Normann, har optrådt ultrakonservativt – og jeg tænker ikke engang på vores konservative folkeparti, det bliver nærmest på McCarthy-tidens USA eller noget i den stil. Sådan har fru Janne Normann optrådt i denne sag. Det er ubegribeligt.

Nu hørte vi godt nok, at socialdemokratiet ikke kunne støtte ændringsforslaget. Jeg er virkelig spændt på, hvordan sportens ministeren vil stemme her. Uanset hvilket parti vi tilhører, er vi vel, når vi sender et landshold ud, alle sammen interesseret i, at det går det så godt som muligt. Derfor forventer jeg i hvert fald, at sportens minister støtter dette ændringsforslag, sådan at det danske ishockeylandshold kan gøre sig fortjent.

Som sagt bør det ikke skade ansøgeren, at politiet har begået en fejl.

Janne Normann (RV):

Det er godt gjort, at det nu skal kaldes ultrakonservatisme at afslå at foretage en særlig favorisering af de fine – eller hvad vi nu skal kalde en ishockeyspiller. Vores holdning har selvfølgelig heller ikke noget med synet på sporten at gøre.

Jeg vil gerne sige til SF, at man måske kan have sympati for at nedsætte åremålskravet til folk, der søger indfødsret, det kan være meget rimeligt, men dette er ikke måden at gøre det på. Man må tage praksis op og få den ændret, man gør det ikke ved enkelttilfælde. Især må det undre at se sådan noget fra et parti, som for ganske kort tid siden med harme gik imod at tage enkelttilfælde ned i salen og påtalte det uheldige præcedens, det kunne danne. Det her er et slag mod al anstændighed, og man forbavses over at se, at netop de samme partier, som var imod, at man tog enkelttilfælde ned i salen, går ind for, at vi skal gøre en undtagelse.

Dette er en favorisering af de fine, som jeg sagde. Det er en favorisering af en person, som man altså synes spiller en ganske særlig rolle for Danmark. Jeg vil gøre opmærksom på, at man tidligere har brugt en professorregel, når det gjaldt indfødsret, idet folk, der var af særlig værdi for Danmark, kunne optages tidligere end ellers. De kunne få en slags rabat med hensyn til åremålet, når det gjaldt om at blive danske statsborgere. Den regel har man ikke brugt i mange år, fordi man for 6–7 år siden besluttede, at det var uværdigt, at man havde sådan en udemokratisk regel, der sagde, at de, der havde en særlig værdi, kunne få særlig lempelige vilkår.

Der er sket en administrativ fejl, idet Galbraith ikke har fået udleveret sit ansøgningsskema, men jeg må lige gøre opmærksom på, at hvis man tror, det er en god begrundelse for at tage hans sag ned i salen, så må man tro om igen. Hvis det var gået helt normalt og han havde fået sit ansøgningsskema og var blevet behandlet i indfødsretsudvalget, så er det aldeles sandsynligt, at han ikke var blevet optaget, for han har jo ikke boet her i landet i 5 år. Den forklaring duer altså ikke. Han var aldrig blevet optaget på almindelig vis, og det skal da ikke være en særlig fordel for ham, at han er blevet behandlet forkert.

Jeg synes, at det er uforståeligt, at der er nogle partier, der vil være med til at danne et nyt præcedens. Det er en inhuman praksis, som hermed bliver genetableret.

[Janne Normann]

Jeg må på det kraftigste anbefale folketin- get at stemme imod ændringsforslaget.

Wilhelm (VS):

VS kan ikke stemme for det ændringsfor- slag, der er stillet af de konservative, venstre, fremskridtspartiet, SF og CD. Vi har selvføl- gelig ikke noget som helst imod den pågæl- dende person, og vi har heller ikke noget som helst imod sportsudøvere. Vi så også meget gerne, at kriterierne for at opnå dansk indfødsret blev lempet. Vi synes, de er for strenge. Men vi har noget imod en forskels- behandling på grundlag af, om ansøgerne anses for at tilhøre den ene eller den anden elite på et eller andet område.

Vi er bekendt med, at der har været fortil- fælde. Det drejer sig om den såkaldte profes- sorregel, som fru Janne Normann henviste til. Jeg tror aldrig, den har været benyttet på sportens område, men vi mener principielt, at den lige så godt kunne bruges på sports- udøvere som på videnskabsmænd eller kunstnere eller andre. Vi har imidlertid al- drig medvirket til anvendelsen af denne profes- sorregel. Jeg ved ikke, om den formelt nogen sinde er afskaffet, men vi har ikke medvirket til, at den blev anvendt. Vi ville være modstandere af det, fordi det er en for- skelsbehandling af elitepersoner inden for et eller andet område.

Man kunne spørge, om denne sag kan vir- ke som en murbrækker for de generelle ind- fødsretskriterier. Det er jo det, SF skriver i sit betænkingsbidrag. De skriver, at de går ind for ændringsforslaget i håb om, at de partier, der har været meget ivrige i denne enkeltsag, vil medvirke til en gennemgang og ændring af grundlaget for tildeling af dansk statsborgerskab – selvfølgelig i den retning, at der bliver tale om en lempelse. Jeg ved ikke, hvor meget man har at bære det håb i, men vi kunne da benytte lejligheden til at spørge de andre forslagsstillere – altså de konservative, venstre, fremskridtspartiet og CD –: er det det, der ligger i det? Er det det, man vil åbne for her? Udtrykker man en vil- je til at se på og nå frem til en lempelse af de generelle kriterier for at opnå dansk ind- fødsret? Så er der jo noget hold i SFs be- grundelse. Hvis det ikke er tilfældet, må jeg konkludere, at der er tale om simpel popula- ritetsjagt fra disse medforlagsstilleres side.

Jeg synes, denne sag må ses på baggrund af, hvordan kriterierne ellers forvaltes meget, meget strengt, hvilket sjældent, om nogen sinde, er kommet til offentlighedens kund- skab – ja, såmænd ikke engang til tingets.

Jeg vil godt nævne et konkret eksempel, naturligvis uden navns nævnelser. Man kan afvise en person, som har haft fast ophold her i landet i over 13 år, med den eneste be- grundelse, at den pågældende har fået en færdselsbøde på 800 kr. Det er de daglige kriterier, som bliver benyttet til fuldstændig rutinemæssig afvisning – ikke engang i ind- fødsretsudvalget, for så langt når de sager ikke. De bliver rutinemæssigt afvist allerede i indenrigsministeriet.

Når man sammenligner dette med en fa- vorisering af en enkelt person, som har gjort sig særligt gældende på et eller andet område – og hele den udemokratiske indstilling, der ligger bag en sådan favorisering – så bliver det fuldstændig uacceptabelt, medmindre det netop er en slags murbrækker for en mere generel lempelse af kriterierne.

Da vi går ind for en sådan generel lempel- se af kriterierne, men da vi ikke kan gå ind for, at man plukker nogle enkelttilfælde ud og giver dem en særbehandling, bliver vor konklusion, at vi undlader at stemme vedrø- rende det pågældende ændringsforslag.

Burgdorf (KF):

Det er jo en kendt sag, at det mange gan- ge er de mindre sager eller de små ting, der får den store indflydelse, og det lader til, at netop denne sag har vakt en vældig interesse. Det ser ud til, at der er flertal for at gå ind for dette ændringsforslag, og det kan jeg da kun sympatisere med.

Der blev spurgt her, om denne sag kan være en murbrækker for ønsket om at lempe kravene til opholdets længde ved indføds- retsmeddelelse. Det kan vi fra vort partis si- de ikke gå ind for.

I indfødsretsudvalget sidder vi og vurderer hver eneste sag for sig, der kommer op i ud- valget. Visse sager er skært kød, der er ingen problemer, men ellers diskuterer vi sagerne og kommer frem til en konklusion i hver eneste sag. Det har vi gjort i denne sag, og det vil vi selvfølgelig også gøre i de næste – uden at det kan få videre konsekvenser.

Henrik Toft (V):

Først vil jeg gerne gøre en bemærkning til hr. Wilhjem. Da vi havde første behandling af et forslag til indfødsretslov i oktober, havde han nogle bemærkninger om, at venstresocialisterne ikke havde mulighed for at arbejde i indfødsretsudvalget. Nu har der jo siden været et valg, og hvis den interesse virkelig var til stede, havde der jo været en mulighed for at prioritere en plads i indfødsretsudvalget og derigennem komme med til at tage stilling til de sager, som vi behandler i indfødsretsudvalget.

Dernæst vil jeg gerne sige om den aktuelle sag og det stillede ændringsforslag, at der er to ting, som er væsentlige for at få dansk indfødsret: at man er tilknyttet det danske samfund, og at man taler dansk. Derudover har vi så opholdsbetingelserne, men der har ved flere lejligheder været tale om, at vi har dispenseret med hensyn til opholdslængden, når ellers de andre forhold har været i orden. Det er min begrundelse for at være medforlagsstiller til det pågældende ændringsforslag. Jeg mener, at tilknytningen her er så god, at der er en god begrundelse for, at vi meddeler den pågældende dansk indfødsret.

Knud Lind (FP):

Det, der kalder mig på talerstolen, er den socialdemokratiske ordfører. Når man hører den socialdemokratiske ordfører, får man det indtryk, at det at få dansk indfødsret er lidt af en lyssky affære, en handel i en port. Det er ikke noget ophøjet, noget godt, noget, der kan tåle at se dagens lys.

Vi har her en ansøger, som intet har at skjule. I grundlovens § 44, stk. 1, står der: »Ingen udlænding kan få indfødsret uden ved lov.« Det vil sige, at disse indfødsretslove skal have de obligatoriske behandlinger her i folketinget. Hvis man ønskede at holde lukket møde, f.eks. fordi de pågældende ansøgere var straffede, kunne man bruge grundlovens § 49. Det har man ikke ønsket. Ergo må man sige, at hvis de pågældende ansøgere selv har skrevet, at de intet har imod, at deres sag bliver behandlet her fra denne talerstol, så er det lidt urimeligt igen at køre frem med, hvad der er sædvane, og hvad der er praksis. Hvis det er blevet sædvane, at man kører uden cykellygte, så skal det vel ikke være ulovligt at skrive en enkelt

mørk cyklist. Det er i realiteten det, man ønsker at gøre det til.

Det her kører direkte efter reglerne. Jeg forstår så godt, at den radikale ordfører er kommet lidt i et dilemma, for her er altså en situation, hvor man ikke kan beskyldte fremskridtspartiet for at ville hive nogen personer frem, fordi de eventuelt ...

Første næstformand (Ninn-Hansen):

Der tales meget i sidegangen. Vi behandler jo et lovforslag. Hvis nogen har den opfattelse, at de overværer en ishockeykamp, så er det en fejltagelse.

Knud Lind (FP):

Man har tidligere talt om, at vi trak disse personer frem, fordi de var straffede. Jeg vil også gerne nævne det over for hr. Wilhjem, der tydeligt fra denne talerstol tidligere har sagt, at det altså var personer, der skulle hænges ud fra denne talerstol. Også hr. Arne Melchior fra CD gjorde meget ud af det. Her er altså en person, som vitterlig ønsker, hvis man kan sige det på den måde, at blive hængt ud, for han har intet at skjule. Alligevel begynder man at tale om sin sædvane og praksis – en sædvane og en praksis, som intet har at gøre med det, man har ønsket fra lovgivernes side, da man lavede grundloven.

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Jeg vil gerne først bekræfte det, som fru Janne Normann sagde, nemlig at det forhold, at politiet i Vojens i første omgang fejlagtigt havde nægtet at modtage en ansøgning, ikke har haft nogen som helst indflydelse på sagens behandling. Den pågældende ville under ingen omstændigheder efter de retningslinjer, indfødsretsudvalget har afstukket for indenrigsministeriet, være blevet optaget på indfødsretslovforslaget – under ingen omstændigheder – fordi den afgørelse, der er på vej, er en afgørelse, der er i klar modstrid med de retningslinjer, indfødsretskontoret hidtil er blevet anmodet om at administrere efter.

Jeg vil gerne sige dernæst, at den regel om favorisering af elitepersoner, som flere har nævnt i debatten i dag, afgik ved døden for 7 år siden. Da var der enighed om, at man ikke længere ønskede at gøre undtagelser fra hovedreglerne under henvisning til, at de

[Indenrigsministeren]

pågældende havde særlig værdi for Danmark. Det fandt man var forkert. Det medlem af folketinget, som stærkest førte det synspunkt frem, var hr. Dohrmann, der i maj 1976 klart afviste at fortsætte med den regel, fordi den var helt uretfærdig over for almindelige mennesker, der ikke havde særlige talenter. Ud fra disse demokratiske synspunkter afviste hr. Dohrmann at fortsætte med den såkaldte professorregel. Den ønsker man altså nu genindført. Jeg vil bare gøre opmærksom på, at det er det, der sker.

Forskellige har sagt, at denne sag køres helt efter reglerne, og har sagt, som hr. Henrik Toft gjorde det, at man finder, at tilknytningen er så god, at sagen er i orden, den står til anbefaling. Det forstår jeg simpelt hen ikke. Det, der skiller i denne sag, er alene et forskelligt syn på, efter hvilke retningslinjer der skal gøres undtagelse fra hovedreglen om 7 års ophold i Danmark for ikke-nordiske statsborgere. Det er ikke et spørgsmål om sympati eller antipati i forbindelse med en bestemt person eller for eller imod sport eller en bestemt sportsgren. Det eneste, der skiller denne ansøger fra alle andre, der i øvrigt er i samme situation, er, at det er en forudsætning for, at han kan blive medlem af et dansk landshold, at han er dansk statsborger.

Jeg vil gerne sige til tingets medlemmer, inden der stemmes i denne sag, at der er mange, mange andre, som i alle andre henseender fuldt ud opfylder de samme kriterier, som hr. Galbraith gør, som har beskæftigelse, god tilknytning til Danmark, mange venner og bekendte, taler udmærket dansk og er helt indstillet på at blive i Danmark. Den eneste forskel er den, at de ikke har en særlig betydning for Danmark derved, at de har kvalifikationer til at blive optaget på et landshold. Jeg mener ikke, det er rimeligt over for de mange, mange, der herved bliver udelukket fra undtagelsen, at vi gør en undtagelse fra hovedreglen under henvisning til, at den pågældende er en god ishockeyspiller. Jeg mener ikke, det er rimeligt, og jeg ser i hvert fald frem til masser af henvendelser fra folk, der spørger: hvad er det, der forhindrer mig med min tilknytning til Danmark, med mit kendskab til danske forhold, med min beskæftigelse, med mine forhold til danskerne i et blive dansk statsborger? Det er bare det,

at jeg ikke har forudsætninger for at blive optaget på et landshold.

Jeg mener personlig ikke, det er en rimelig behandling af alle de andre, der er i nøjagtig den samme situation i øvrigt.

Dohrmann (FP):

Jeg vil bede ministeren komme herop og svare klart ja eller nej til et spørgsmål, jeg har stillet. Nu stod ministeren lige og sagde, at det ingen konsekvenser har haft for ansøgeren, at politiet har begået en fejl. Så vil jeg spørge ministeren, om det over for indfødsretsudvalget er oplyst, at den pågældende ansøgning, såfremt politiet ikke havde begået en fejl, sandsynligvis ville have været forelagt udvalget for længst – og dermed underforstået: inden lovforslaget gik i trykken. Det vil jeg bede ministeren lige svare på.

Knud Lind (FP):

Ministeren siger, at det er i strid med de retningslinjer, der er givet indenrigsministeriet. Det er korrekt, men så vil jeg samtidig gøre ministeren bekendt med, at hvis ayatollah Khomeini eller Idi Amin sidder nede i forhallen og, inden vi er færdige med denne sag, ønsker at blive dansk statsborger og én i dette ting ønsker at bringe dem frem, så er det altså også naturligt.

Janne Normann (RV):

Jeg vil gerne sige til hr. Knud Lind, som henviser så meget til reglerne, at vi alle sammen er helt enige i, at dette her formelt og juridisk er helt korrekt, så det behøver hverken han eller hr. Dohrmann at blive ved med at fortælle os. Det er helt korrekt at tage enkelttilfælde ned i salen. Men der har været den praksis – og jeg synes, det er en meget human praksis – at enkelttilfælde, som skulle diskuteres, er blevet diskuteret i indfødsretsudvalget, og medlemmerne af indfødsretsudvalget har vel nærmest siddet dér som en slags tillidsmænd for deres gruppe. Men det er rigtigt, at det ikke er i indfødsretsudvalget, beslutningen formelt skal træffes.

Men så vil jeg da også gerne sige til hr. Dohrmann, at hr. Galbraith formentlig var blevet behandlet i udvalget, hvis hr. Dohrmann havde bragt ham frem i udvalget, ligesom hr. Dohrmann nu bragte ham ned i salen. Det, der er væsentligt, er, at argumenta-

[Janne Normann]

tionen for hr. Galbraiths optagelse, også i brev til folketinget, har været, at han var af særlig værdi for vores nationale ære; det var ikke formuleret lige sådan, men det er det, der ligger i det. Det er da muligt, at han er det, men man kan jo ikke lave en lov om, at hr. Galbraith kan få indfødsret, hvis han garanterer for, at denne landskamp nu også bliver vundet.

Det vigtigste er, at der bliver dannet et uheldigt præcedens, nemlig det, at mennesker, som ikke behøver at have begået noget kriminelt, men som altså ikke bryder sig om – det gør hr. Galbraith – at få deres tidligere liv, deres ægteskabelige eller religiøse liv – måske fordi de har en anden kultur, end vi har – diskuteret i salen, at disse mennesker nu ikke mere kan søge indfødsret i tillid til, at man ikke kommer ud for den slags ydmygende behandling.

Wilhelm (VS):

Først til hr. Knud Lind: han kunne godt have sparet sig sine bemærkninger om, at VS tidligere har kritiseret fremskridtspartiet for fremgangsmåden, for vi har ikke sagt ét ondt ord om fremgangsmåden i denne sag. Vi mener, der er en helt afgørende forskel på at trække folk frem i offentligheden mod deres vilje, rulle op med gamle, afsluttede sager osv. og så de situationer, som denne her klart er et eksempel på, hvor de pågældende selv har ønsket at blive trukket frem i salen. Der er en helt afgørende forskel, og vi kunne ikke drømme om at bebrejde nogen af forslagsstillerne, at de har gjort det i dette tilfælde. Jeg vil oven i købet sige, at vi forbeholder os selv ret til at gøre tilsvarende i andre tilfælde, når folk er blevet standset fuldstændig vilkårligt i ministeriet og ikke engang er nået frem til indfødsretsudvalget og selv ønsker, at deres sag bliver prøvet i salen – naturligvis.

Til hr. Henrik Toft: vi har aldrig beklaget os over, at vi ikke sad i indfødsretsudvalget. Jeg gjorde en bemærkning i efteråret, og jeg har også gjort det ved tidligere lejligheder, om, at vi ikke sad der for at gøre opmærksom på, at der altså var informationer, vi ikke havde, og at det var grunden til, at jeg bad om dem her i salen. Men vi har aldrig beklaget os over det; det er vilkårene for et lille parti. Jeg ved ikke engang, men jeg ville

tro, at SF oven i købet har tilbudt os en post også i denne omgang, men der er altså grænser for, hvad en gruppe på 5 overhovedet kan nå at lave virkelig tilstrækkelig gedigent. Vi mener ikke, det er i indfødsretsudvalget, man bør sjakre med reglerne, men vi har netop interesseret os for, at reglerne bliver generelle, at det er en generel lempelse, der sker, og at afgørelserne i øvrigt finder sted i salen, så vi kun har haft brug for de rent faktuelle oplysninger, som man altid beredvilligt har givet os. Vi har været lidt senere informeret end andre, men andet har det ikke betydet.

Til sidst nogle ord om hr. Burgdorfs indlæg. Han var jo den eneste af ordførerne, der blev udfrikket om et svar på, om de faktisk betragter dette her som en murbrækker for generelle lempelser. Jeg går ud fra, at vi må tolke de andres tavshed sådan, at de er enige med hr. Burgdorf i, at dette ikke skal tolkes som en vilje til at lave generelle lempelser.

Jeg takker for svaret. Det håb, som SF udtrykker i betænkningen, er altså allerede beskæmmet. Skal der laves generelle lempelser med hensyn til indfødsretten, skal de laves lige præcis med de partier, som ikke er jeres medforslagsstillere til dette favoriseringsforslag. Det er vilkårene. Så kunne man sige, at det var godt og principielt rigtigt, om et parti, der ønsker generelle lempelser, alligevel altid kørte indfødsretssager frem efter sine egne kriterier; jeg har bare aldrig oplevet det før. Der er jo masser af sager, hvor folk ansøger efter at have været knap 5 år her i landet, og hvor vi aldrig nogen sinde har set et ændringsforslag fra SF om, at de pågældende i overensstemmelse med SFs almindelige liberaliseringsprincipper på dette område bør fremhæves i et positivt ændringsforslag, som man kan tage stilling til. Vi har aldrig set det før. Men så kommer altså dette ene, og tilbage står en vilkårlighed – eller rettere: ikke en ren vilkårlighed, men en for os at se direkte usmagelig favorisering af personer, der på en eller anden måde tilhører en elite.

Skal der laves generelle lempelser, er vi i dag blevet belært om, at de ikke skal laves med de partier, der i øvrigt er på dette ændringsforslag, men lige præcis med de andre tre partier, om muligt.

Arne Melchior (CD):

[Arne Melchior]

CDs stilling og holdning til ændringsforslaget fremgår af betænkningen. Når jeg alligevel kort tager ordet, er det, fordi mit navn har været indblandet i forbindelse med mit partis tidligere modstand imod at nævne navne i salen i sager af denne art. Jeg vil gerne meddele, at vi opretholder denne modstand fuldt ud, og hr. Knud Lind skal ikke regne med, at vi vil undlade at angribe og så vidt muligt isolere ham og hans parti, hvis det på ny skulle ske i sager, hvor det ikke som i det foreliggende tilfælde er med den pågældende persons vilje eller efter den pågældende persons eget ønske. Jeg er helt enig med hr. Wilhjelm i den forklaring, han just har givet på forskellen imellem, om det er en person, som ønsker sig nævnt og omtalt, eller det er det modsatte, der er tilfældet.

Dermed bortfalder efter min mening fru Janne Normanns argumentation om, at man her skaber præcedens. Man skaber kun præcedens – hvis man overhovedet gør det, for det er folketinget jo frit stillet over for – i tilfælde, hvor den pågældende ansøger om indfødsret selv har erklæret sig interesseret i at blive nævnt. Jeg tilsiger fru Janne Normann og hendes parti, at der fra CDs side heller ikke i fremtiden vil blive ydet støtte til at nævne personer, der ikke selv udtrykkeligt har udtrykt ønske herom.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Jeg vil blot takke hr. Arne Melchior for, at hr. Arne Melchior nu ønsker at følge grundloven så langt, at han gerne vil tale om personer heroppe fra talerstolen. Sidste gang hr. Arne Melchior talte fra denne talerstol vedrørende indfødsret, sagde hr. Arne Melchior noget i retning af, at det var en meget mørk dag osv. Så kan vi altså konstatere, at det i dag er en meget lys dag. Vi har altså fået en enkelt sag op at stå her ifølge grundloven.

Både de radikale og i særdeleshed ministeren bliver ved med at køre på, at man har haft det præcedens osv. Nej, det præcedens er noget, man med tiden har skaffet sig, men hvis man ønsker det, er der intet til hinder for – og vi ved jo, der er partier her, som ikke har medlemmer i indfødsretsudvalget – at behandle disse sager hernede fra denne talerstol, uanset om de pågældende har gjort noget eller ej. Men hvis man endelig skulle

tale om den slags ting, mener jeg personlig, at det er et spørgsmål, hvorledes den danske befolkning i det hele taget skal tage stilling til, hvilke borgere der bliver gjort til danske statsborgere. At noget så helligt skal gøres til en lyssky affære i en port, er jeg ikke med til.

(Kort bemærkning).

Janne Normann (RV):

Nej, der er intet andet til hinder derfor end almindelig velanstændighed.

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Jeg vil gerne oplyse, som jeg har gjort det i indfødsretsudvalget, at ansøgeren efter de retningslinjer, indfødsretsudvalget har afstukket for indenrigsministeriets virke i en sag af denne art, ikke ville være blevet optaget på forslag, uanset hvornår hans ansøgning var kommet ind; det kunne vi ikke gøre efter de retningslinjer, der gælder.

Så vil jeg også gerne sige her, som jeg sagde det i indfødsretsudvalget, at indenrigsministeriet og jeg meget gerne vil medvirke i en undersøgelse af konsekvenserne af en nedsettelse af det generelle krav om fem års ophold og andre ændringer, som udvalget måtte ønske. Der er altså ikke, som hr. Wilhjelm har søgt at give indtryk af, en afstandtagen fra overvejelser i den retning.

Til sidst vil jeg gerne gentage, at det helt afgørende i denne sag for mig er, at den afgørelse, der er på vej, er udtryk for en voldsom forskelsbehandling imellem mennesker, som i øvrigt er ens stillet.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Fru Janne Normann talte om velanstændighed. Det skal altså forstås således, at grundloven opfordrer til det modsatte af velanstændighed, fordi man med årene har indført en praksis.

(Kort bemærkning).

Dohrmann (FP):

Jeg håber, man lagde mærke til, at ministeren ikke svarede på det, jeg spurgte om. Jeg spurgte ministeren, om det ikke var korrekt, at det over for udvalget er blevet oplyst,

[Dohrmann]

at såfremt ansøgningen ikke var blevet forsinket af politiet, var den blevet forelagt udvalget langt tidligere, men ministeren svarede med hensyn til lovforslaget. Der forholder det sig nu da sådan, at de ansøgninger, som et flertal i udvalget har godkendt, også kommer med i lovforslaget. Dermed er det bekræftet, at ministeren mener, det skal komme ansøgeren til skade, at politiet har begået en fejl. Det samme mener fru Janne Normann, kan jeg forstå, og det er meget interessant.

Flere ordførere har sagt, at vi gentagne gange er gået imod ansøgninger. Ja men så har det drejet sig om noget helt andet, nemlig at vi mener, at de pågældende har været en belastning for samfundet. Lad mig bare nævne et enkelt eksempel; det var en, som havde været indblandet i noget narkotika-handel. Sådanne personer mener vi fortsat ikke bør have dansk indfødsret. Men hvis man ikke giver Galbraith indfødsret, diskriminerer man den pågældende ansøger. Det er sagen i en nøddeskal.

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Det er ganske urigtigt, når hr. Dohrmann siger, at fremskridtspartiet kun er gået imod personer, som kan være til skade for landet. Jeg er i stand til at påvise det sted i Folketingstidende, hvoraf det fremgår, at hr. Dohrmann har sagt, han ikke ønskede, at folk skulle have dansk indfødsret med den begrundelse, at de var professorer, som Danmark havde en særlig interesse i, fordi det var uretfærdigt over for alle andre, der i øvrigt opfyldte betingelserne.

(Kort bemærkning).

Dohrmann (FP):

Jeg er stolt over, at ministeren fremhæver mit navn i den forbindelse, for fremgangsmåden har nemlig været den, at hvis der kom en professor eller andre fine folk, som har en høj uddannelse, og hvis et af ministerierne eller andre anbefalede dem, skulle de have fortrinsret fremfor alle andre. Det fik vi ændret, og det er jeg stolt over. Men det kan man da slet ikke sammenligne med situationen nu, hvor man vil diskriminere en enkelt ansøger.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

§§ 1 og 2

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslaget om indsættelse af en ny paragraf

vedtoges med 105 stemmer mod 57; 4 stemte hverken for eller imod.

(De rigtige stemmetal, jfr. formandens bemærkning nedenfor sp. 929, er: 95 stemmer for, 57 imod; 4 stemte hverken for eller imod).

§ 3

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ninn-Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af:

Forslag til lov om forswarets organisation m. v.

(Lovforslag nr. L 67. Fremsat 26/1 82).

Sammen med denne sag foretoges de under punkterne 4 og 5 opførte sager, nemlig:

4) Første behandling af:

Forslag til lov om forswarets personel.

(Lovforslag nr. L 69. Fremsat 26/1 82).

5) Første behandling af:

Forslag til lov om hjemmeværnet.

(Lovforslag nr. L 68. Fremsat 26/1 82).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Knud Damgaard (S):